

Звіт про виконання паспорта бюджетної програми на 2023 рік

1.	120 (КПКВК ДБ)	Міністерство економіки України	(найменування головного розпорядника)
2.	1206000 (КПКВК ДБ)	Державна служба з питань праці	(найменування відповідального виконавця)
3.	1206020 (КПКВК ДБ)	0481 Наукова і науково-технічна діяльність у сфері промислової безпеки та охорони праці (КФКВК)	(найменування бюджетної програми)
4.	Цілі державної політики, на досягнення яких спрямовано реалізацію бюджетної програми		
	№ з/п	Ціль державної політики	
	1	Відновлення та розвиток економіки України	

5. Мета бюджетної програми

Наукове забезпечення реалізації державної політики в сфері промислової безпеки і охорони праці та підвищення ефективності його використання.

6. Завдання бюджетної програми

№ з/п	Завдання
1	Виконання наукових досліджень та науково-технічних (експериментальних) розробок у сфері промислової безпеки, охорони праці, гігієни праці.
2	Опрацювання нормативно-правової бази, адаптованої до вимог міжнародного і європейського законодавства, розроблення заходів і рекомендацій щодо удосконалення державного нагляду і управління охороною праці, гігієною праці та промисловою безпекою.

7. Видатки (надані кредити з бюджету) та напями використання бюджетних коштів за бюджетною програмою

тис. гривень

№ з/п	Напями використання бюджетних коштів*	Затверджено у паспорті бюджетної програми			Касові видатки (надані кредити з бюджету)			Відхилення		
		загальний фонд	спеціальний фонд	разом	загальний фонд	спеціальний фонд	разом	загальний фонд	спеціальний фонд	разом
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Усього		5 085,4	4 900,0	9 985,4	5 085,4	988,8	6 074,2		-3 911,2	-3 911,2
1	Прикладні дослідження та науково-технічні (експериментальні) розробки у сфері промислової безпеки, охорони праці, гігієни праці	5085,4		5085,4	5085,4		5085,4			5085,4

2	Надання науково-технічних послуг та розробка нормативної, технічної, методичної документації	4600,0	4600,0	882,0	882,0	-3718,0	-3718,0
---	--	--------	--------	-------	-------	---------	---------

Пояснення щодо причин відхилення обсягів касових видатків (наданих кредитів з бюджету) за напрямом використання бюджетних коштів від обсягів, затверджених у паспорті бюджетної програми

Відхилення касових видатків спеціального фонду від затвердженого обсягу пов'язано із зменшенням надходжень до спеціального фонду бюджету у зв'язку із зменшенням кількості та обсягу замовлень на договірні роботи через зниження фінансової активності та неспроможність оплачувати науково-технічні послуги суб'єктами господарювання, які є потенційними партнерами Інституту, через запровадження воєнного стану.

3	Проведення науково-комунікативних заходів	300,0	300,0	106,8	106,8	-193,2	-193,2
---	---	-------	-------	-------	-------	--------	--------

Пояснення щодо причин відхилення обсягів касових видатків (наданих кредитів з бюджету) за напрямом використання бюджетних коштів від обсягів, затверджених у паспорті бюджетної програми

Відхилення касових видатків спеціального фонду від затвердженого обсягу пов'язано із зменшенням кількості учасників у науково-комунікативних заходах.

8. Видатки (надані кредити з бюджету) на реалізацію державних цільових програм, які виконуються в межах бюджетної програми

тис. гривень

Код державної цільової програми	Назва державної цільової програми	Затверджено у паспорті бюджетної програми			Касові видатки (надані кредити з бюджету)			Відхилення		
		загальний фонд	спеціальний фонд	разом	загальний фонд	спеціальний фонд	разом	загальний фонд	спеціальний фонд	разом
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

9. Результативні показники бюджетної програми та аналіз їх виконання

№ з/п	Показники	Одиниця виміру	Джерело інформації	Затверджено у паспорті бюджетної програми			Фактичні результативні показники			Відхилення		
				загальний фонд	спеціальний фонд	разом	загальний фонд	спеціальний фонд	разом	загальний фонд	спеціальний фонд	разом
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
І затрат												
1	Кількість установ	од.	Постанова Кабінету Міністрів України від 04.03.1994 р. № 151	1	1	1	1	1	1	1		
2	Всього чисельність штатних одиниць на 01.01.2023	осіб	Штатний розпис	33	39	72	33	8	41		-31	-31
3	Всього чисельність штатних одиниць на 01.01.2024	осіб	Штатний розпис	33	39	72	31	3	34	-2	-36	-38
4	Середньорічна чисельність ставок/штатних одиниць, у тому числі:	осіб	Штатний розпис	33	39	72	32	5	37	-1	-34	-35
5	дослідників	осіб	Штатний розпис	27	29	56	27	5	32		-24	-24
6	спеціалістів	осіб	Штатний розпис	5	8	13	4	4	4	-1	-8	-9

7	робітників	осіб	Штатний розпис	1	2	3	1	2	-2
8	Надання науково-технічних послуг (експертиза, аудит, навчання) у сфері промислової безпеки, охорони праці, гігієни праці	тис. грн.	Договори на виконання послуг, акти виконаних робіт	2000	2000	2000	882	-1118	-1118
9	Розробка нормативної, технічної та методичної документації у сфері промислової безпеки, охорони праці, гігієни праці	тис. грн.	Договори на виконання послуг, акти виконаних робіт	2600	2600	2600	882	-2600	-2600

Пояснення щодо причин розбіжностей між фактичними та затвердженими результативними показниками

Пункт 2,3,4,5,6,7. Відхилення фактичних показників від затверджених пов'язано із недоотриманням надходжень від плати за послуги, що надаються Інститутом згідно з їх основною діяльністю, через запровадження воєнного стану в Україні згідно з Указом Президента України від 24.02.2022 № 64 "Про введення воєнного стану в Україні", що призвело до утворення вакантних посад та скорочення кількості наукових кадрів з кваліфікації охорони праці та промислової безпеки, через зниження фінансової активності та неспроможність оплачувати науково-технічні послуги суб'єктами господарювання, які є потенційними партнерами Інституту, у зв'язку запровадженням воєнного стану.

Пункт 8,9. Відхилення фактичних показників від затверджених пов'язано із зменшенням обсягу надання науково-технічних послуг у сфері промислової безпеки, охорони праці, гігієни праці. Крім того, заходи з розробок нормативної, технічної та методичної документації у сфері промислової безпеки, охорони праці не здійснювалися через запровадження воєнного стану.

2 продукту

1	Кількість завершених та впроваджених прикладних наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок, що виконуються у сфері промислової безпеки, охорони праці, гігієни праці, в тому числі за пріоритетними напрямками розвитку науки і техніки	од.	Тематичний план та звіт Держпраці	6	6	6	6
2	Кількість наданих науково-технічних послуг (експертизи, аудити, навчання) у сфері промислової безпеки, охорони праці, гігієни праці	од.	Договори на виконання послуг, акти виконаних робіт	110	110	37	-73
3	Кількість розробленої нормативної, технічної та методичної документації у сфері промислової безпеки, охорони праці, гігієни праці	од.	Внутрішньо-господарський облік	70	70	18	-70
4	Кількість публікацій науково-дослідних установ у Scopus та інших наукометричних базах даних	од.	Внутрішньо-господарський облік	18	18	18	18

5	Кількість проведених науково-комунікативних заходів у сфері промислової безпеки, охорони праці, гігієни праці	од.	Внутрішньо-господарський облік	6	6	5	5	-1	-1
6	Кількість науковців, які беруть участь у науково-комунікативних заходах у сфері промислової безпеки, охорони праці, гігієни праці	осіб	Внутрішньо-господарський облік	38	38	25	30	25	-33
									-8

Пояснення щодо причин розбіжностей між фактичними та затвердженими результативними показниками

Пункт 2,3. Відхилення фактичних показників від затверджених пов'язано із зменшення кількості укладених господарських договорів із замовниками та зменшення наданих науково-технічних послуг (експертиза, аудит, навчання), договорів на розробку нормативної, технічної та методичної документації.

Пункт 5. Відхилення фактичного показника від затвердженого пов'язано із зменшення кількості проведених науково-комунікативних заходів у сфері промислової безпеки, охорони праці, гігієни праці на 1 одиницю через технічні причини (відсутність інтернету на дату проведення), що унеможливило проведення запланованого вебінару в онлайн режимі.

Пункт 6. Відхилення фактичних показників від затверджених пов'язано з недоотриманням надходжень від плати за послуги, які надаються Інститутом, що призвело до утворення вакантних посад та зменшення кількості кваліфікованих наукових кадрів з охорони праці та промислової безпеки, оплата праці яких здійснювалась за рахунок спеціального фонду, в результаті чого для збереження кадрового потенціалу 25 науковців утримувались за рахунок коштів загального фонду та протягом поточного року працювали над прикладними дослідженнями та науково-технічними (експериментальними) розробками у сфері промислової безпеки, охорони праці та приймали участь у науково-комунікативних заходах.

3 ефективності

1	Середні витрати на виконання одного наукового дослідження і науково-технічної (експериментальної) розробки у сфері промислової безпеки, охорони праці, гігієни праці, в тому числі за пріоритетними напрямками розвитку науки і техніки	тис. грн.	Внутрішньо-господарський облік	847,6	847,6				
2	Середні витрати на одну розробку нормативної, технічної та методичної документації у сфері промислової безпеки, охорони праці, гігієни праці	тис. грн.	Внутрішньо-господарський облік	37,1					-37,1
3	Середні витрати на проведення однієї науково-технічної послуги (експертиза, аудит, навчання) у сфері промислової безпеки, охорони праці, гігієни праці	тис. грн.	Внутрішньо-господарський облік Внутрішньо-господарський облік	18,2		23,8			5,6
4	Середні витрати на проведення одного науково-комунікативного заходу у сфері промислової безпеки, охорони праці, гігієни праці	тис. грн.	Внутрішньо-господарський облік	50		21,4			-28,6

Пояснення щодо причин розбіжностей між фактичними та затвердженими результативними показниками

Пункт 2. Відхилення фактичних показників від затверджених пояснюється відсутністю господарських договорів на розроблення нормативної, технічної, методологічної документації.

Пункт 3. Відхилення фактичних показників від затверджених пояснюється зниженням фінансової активності та неспроможністю суб'єктів господарювання замовляти та оплачувати науково-технічні послуги, які є потенційними партнерами Інституту, що здійснюють господарську діяльність в умовах війни, бойових дій та тимчасовою окупацією частини України.

Пункт 4. Відхилення фактичних показників від затверджених пояснюється тим, що через зменшення купівельної спроможності підприємств і установ в умовах воєнного стану, було проведено 3 вебінари безкоштовно.

4	якості	відс.	2	-6	-8
1	Зниження рівня травматизму на виробництві порівняно з показником за минулий рік	Внутрішньо-господарський облік			
2	Рівень впровадження результатів проведених науково-комунікативних заходів для забезпечення промислової безпеки, охорони праці, гігієни праці	Внутрішньо-господарський облік	100	100	
3	Збільшення кількості публікацій науково-дослідних установ у Scopus та інших наукометричних базах даних у порівнянні з минулим роком	од. Внутрішньо-господарський облік	2		-2

Пояснення щодо причин розбіжностей між фактичними та затвердженими результативними показниками

Пункт 1. Відхилення фактичного показника від затвердженого пов'язано із зростанням травматизму за рахунок збільшення кількості потерпілих внаслідок нещасних випадків під час виконання трудових (посадових) обов'язків, зокрема, внаслідок бойових (воєнних) дій.

Пункт 3. Відхилення фактичного показника від затвердженого пов'язано із недоотриманням надходжень спеціального фонду, через зменшення купівельної спроможності підприємств і установ в умовах воєнного стану, та як наслідок збільшення кількості публікацій науково-дослідних установ у Scopus та інших наукометричних базах даних не відбулось через брак коштів та залишилось на рівні 2022 року, через зменшення кількості наукових співробітників, які публікуються та зменшення кількості видань.

Аналіз стану виконання результативних показників

Законом України "Про Державний бюджет України на 2023 рік" за бюджетною програмою КПКВК 1206020 "Наукова і науково-технічна діяльність у сфері промислової безпеки та охорони праці" передбачено видатки із загального фонду державного бюджету - 5 085,4 тис. гривень.

Кредиторська заборгованість станом на 01.01.2023 та на 01.01.2024 відсутня.

Дебіторська заборгованість станом на 01.01.2023 складала 7,5 тис. грн, з них 7,4 тис. грн виплачені кошти за відпустку, у тому числі за невідпрацьований період працівнику, який в подальшому звільнився - 2,9 тис. гривень.

Дебіторська заборгованість станом на 01.01.2024 складала 2,6 тис. грн (виплачені кошти працівникам, що перебуватимуть у відпустці до січня 2024 року).

Протягом 2023 року за рахунок коштів загального фонду бюджету завершено та впроваджено 6 прикладних наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок, що виконуються у сфері промислової безпеки, охорони праці, гігієни праці, середні витрати на виконання такої роботи складають 847,6 тис. гривень.

Незважаючи на зниження фінансової активності та неспроможність оплачувати науково-технічні послуги суб'єктами господарювання, які є потенційними партнерами Інституту, через запровадженням воєнного стану, до спеціального фонду державного бюджету надійшло 988,6 тис. грн, у тому числі за послуги з навчання 882 тис. грн та 106,8 тис. грн за послуги з проведення науково-практичних вебінарів з актуальних питань у сфері праці та охорони праці, за рахунок яких:

надано 37 науково-технічні послуги (експертиза, аудит, навчання), на виконання яких витрачено 882,0 тис. грн,

середні витрати на виконання одного замовлення складають 23,8 тис. гривень;

проведено 5 науково-комунікативних заходів, середні витрати на проведення одного складають 21,4 тис. гривень;

опубліковано 18 публікацій науково-дослідних установ у Scopus та інших науково-метричних базах даних.

10. Узагальнений висновок про виконання бюджетної програми

Тема 1/23. Основи формування програмно-аналітичного комплексу системи моніторингу виробничої безпеки та здоров'я в світлі підходів Європейського Союзу та Міжнародної організації праці.

Наукова новизна отриманих результатів. За результатами проведеної науково-дослідної роботи вперше: проведено ґрунтовний аналіз проблематики створення програмно-аналітичного комплексу системи моніторингу виробничої безпеки та здоров'я в світлі підходів Європейського Союзу та Міжнародної організації праці; розроблено: технічне завдання на програмно-аналітичний комплекс системи моніторингу виробничої безпеки та здоров'я, електронну версію програмно-аналітичного комплексу системи моніторингу виробничої безпеки та здоров'я, яка включає в себе програмні комплекси формування даних про стан виробничої безпеки на підприємствах України. Вказана інформація формується за напрямками: загальна інформація про суб'єктів господарювання, дані про міжрегіональні управління Держпраці, плани заходів державного нагляду (контролю) суб'єктів господарювання, результати проведених заходів державного нагляду (контролю), превентивні заходи, ринковий нагляд та інші.

Цінність отриманих результатів. Економічна ефективність науково-дослідної роботи полягає в тому, що функціонування програмно-аналітичного комплексу системи моніторингу виробничої безпеки та здоров'я забезпечить можливість постійного оцінювання та контролю виробничих ризиків, ефективного обліку та аналізу показників контролю-наглядової діяльності та матеріалів перевірок піднаглядових суб'єктів господарювання, своєчасне впровадження інспекторами праці ефективних управлінських рішень і вжиття необхідних заходів на основі достовірної та повної інформації про об'єкти контролю. Економічний ефект від реалізації програмно-аналітичного комплексу системи моніторингу виробничої безпеки та здоров'я досягається за рахунок підвищення якості підготовки та проведення заходів державного нагляду (контролю) і, як результат, збільшення виявлення інспекторами праці порушень з питань праці та охорони праці на 5%. Сума штрафів за результатами проведених заходів державного нагляду (контролю) з питань охорони праці у 2023 році становила 33,5 тис. грн. Кількість запланованих заходів державного нагляду (контролю) у сфері охорони праці у 2024 році – 33 571.

Таким чином, економічний ефект від контролю-перевірочних заходів з питань охорони праці у 2024 році становитиме $E1 = 0,05 * 33571 = 1,7$ тис. грн. Водночас, на думку експертів кожний третій захід державного нагляду (контролю) з питань праці фіксує порушення трудового законодавства. Кількість запланованих заходів державного нагляду (контролю) у сфері праці у 2024 році – 18 894. Мінімальний розмір штрафних санкцій у 2024 році становить 7,1 тис. грн.

Отже, економічний ефект для заходів з питань праці складе $E2 = 0,05 * 18894 / 3 * 7100 = 2\,235,8$ тис. грн.

Сумарний ефект $E = E1 + E2 = 1,7 + 2\,235,8 = 2\,237,5$ тис. грн.

Впровадження отриманих результатів у практику. Листом ДУ "ННДПБОП" від 11.01.2024 № 01/1-22/23 результати виконання науково-дослідної роботи направлено до Держпраці та передано коді доступу до електронної версії програмно-аналітичного комплексу системи моніторингу виробничої безпеки та здоров'я (електронне посилання <http://31.43.154.8:7720/admin/>).

Практичне значення отриманих результатів. Результати науково-дослідної роботи спрямовані на розвиток технічного, програмного та методичного забезпечення функціонування національної системи моніторингу в сфері охорони праці, зменшення ризиків травматизму і захворюваності на робочих місцях, зниження рівня правопорушень у сфері праці та охорони праці. Потенційними споживачами науково-виробничої продукції, створеної під час виконання науково-дослідної роботи, є представники органів влади всіх рівнів, інспектори праці та працівники підрозділів охорони праці, роботодавці та працівники й підприємств господарювання.

Тема 2/23. Перегляд нормативно-правового акту щодо правил охорони праці на автомобільному транспорті з урахуванням досвіду країн Європейського Союзу.

Наукова новизна отриманих результатів. За результатами проведеної науково-дослідної роботи вперше:

проведено поглиблений аналіз окремих фрагментів чинного законодавства України на предмет їх відповідності європейському та міжнародному законодавству щодо безпечного ведення робіт працівниками на автомобільному транспорті та відповідності сучасному стану науки і техніки при використанні автомобільного транспорту під час трудового процесу; розроблено проект наказу Міністерства економіки України "Про затвердження Мінімальних вимог безпеки та охорони здоров'я працівників щодо використання колісного транспортного засобу під час трудового процесу"; з метою врегулювання ширшого кола правовідносин запропоновано використання терміну "колісний транспортний засіб" та надано його нормативно-правове визначення.

Цінність отриманих результатів. Економічна ефективність науково-дослідної роботи полягає в тому, що на основі ризико-орієнтованого підходу визначені загальні вимоги до забезпечення безпеки та здоров'я працівників при використанні колісних транспортних засобів під час трудового процесу, які поширюються на всіх суб'єктів господарювання незалежно від організаційно-правової форми та форми власності; визначено основні види небезпек, пов'язаних з використанням колісних транспортних засобів на роботі.

Впровадження отриманих результатів у практику. Листом ДУ "ННДПБОП" від 01.12.2023 № 01/1-40/364 результати виконання науково-дослідної роботи, в тому числі проект наказу Міністерства економіки України "Про затвердження Мінімальних вимог безпеки та охорони здоров'я працівників щодо використання колісного транспортного засобу під час трудового процесу", направлено до Держпраці.

Практичне значення отриманих результатів. Результати науково-дослідної роботи використані на удосконалення правового регулювання відносин у сфері охорони праці на автомобільному транспорті з урахуванням досвіду країн Європейського Союзу. Потенційними споживачами науково-виробничої продукції, створеної під час виконання науково-дослідної роботи, є представники органів влади всіх рівнів, інспектори праці та працівники підрозділів охорони праці, роботодавці та працівники й працівниці суб'єктів господарювання.

Тема 3/23. Перегляд нормативно-правових актів з охорони праці щодо правил розробки нафтових та газонафтових родовищ; правил розробки газових і газоконденсатних родовищ на предмет впровадження досягнень науки і техніки

Наукова новизна отриманих результатів. За результатами проведеної науково-дослідної роботи розроблено проекти наказів Міністерства економіки України "Про затвердження Мінімальних вимог щодо безпеки праці та здоров'я працівників під час розробки нафтових і газонафтових родовищ", "Про затвердження Мінімальних вимог щодо безпеки праці та здоров'я працівників під час розробки газових і газоконденсатних родовищ" з урахуванням сучасних наукових досягнень техніки та технології процесу видобутку нафти і газу, а також супроводжувальні документи.

Цінність отриманих результатів. Економічна ефективність науково-дослідної роботи полягає в тому, що окремі положення та вимоги чинного законодавства України з охорони праці приведені до відповідності до законодавства Європейського Союзу та сучасного стану науки і техніки, досягнутому у сфері безпеки праці та здоров'я працівників, а саме у сфері безпечного виконання робіт підвищеної небезпеки при розробці нафтових і газонафтових родовищ та розробці газових і газоконденсатних родовищ, створено систему безпеки та гігієни праці у зазначеній сфері на основі запобігання та управління ризиками; встановлено вимоги безпеки під час виконання робіт підвищеної небезпеки при розробці нафтових і газонафтових родовищ та розробці газових і газоконденсатних родовищ. Впровадження отриманих результатів у практику. Листом ДУ "ННДПБОП" від 15.01.2024 № 01/1-321/28 результати виконання науково-дослідної роботи, в тому числі проекти наказів Міністерства економіки України "Про затвердження Мінімальних вимог щодо безпеки праці та здоров'я працівників під час розробки нафтових і газонафтових родовищ",

"Про затвердження Мінімальних вимог щодо безпеки праці та здоров'я працівників під час розробки газових і газоконденсатних родовищ", направлено до Держпраці. Практичне значення отриманих результатів. Результати науково-дослідної роботи удосконалять правове врегулювання відносин, що виникають у процесі безпечної розробки нафтових та газонафтових родовищ та розробки газових і газоконденсатних родовищ, сприятимуть створенню належних, безпечних умов праці у відповідній сфері. Введення в дію розроблених нових редакцій нормативних актів значно посилить рівень безпеки життя та здоров'я на роботі під час зазначених робіт в цій галузі економіки, що, в свою чергу, позитивно вплине на суттєве зростання власного видобутку енергоносіїв в Україні. Потенційними споживачами науково-виробничої продукції, створеної під час виконання науково-дослідної роботи, є представники органів влади всіх рівнів, інспектори праці та працівники підрозділів охорони праці, роботодавці та працівники й працівниці суб'єктів господарювання.

Тема 4/23. Перегляд нормативно-правових актів у сфері охорони праці щодо правил безпеки для підприємств по збагаченню та брикетуванню вугілля (сланців); правил безпеки праці на підприємствах торф'яної промисловості; правил техніки безпеки і виробничої санітарії в неметалорудній промисловості на предмет впливу науково-технічного прогресу.

Наукова новизна отриманих результатів. За результатами проведеної науково-дослідної роботи Розроблено проекти наказів Міністерства економіки України "Про затвердження Правил безпеки для підприємств по збагаченню та брикетуванню вугілля (сланців)", "Про затвердження Правил безпеки праці на підприємствах торф'яної промисловості" та "Про затвердження Правил безпеки і виробничої санітарії в неметалорудній промисловості", а також супроводжувальні документи до проектів цих наказів.

Цінність отриманих результатів. Економічна ефективність науково-дослідної роботи полягає в тому, що окремі положення та вимоги чинного законодавства України з охорони праці приведено у відповідність до законодавства Європейського Союзу та сучасного стану науки і техніки, досягнутому у сфері охорони праці, а саме у сфері ведення робіт на підприємствах по збагаченню та брикетуванню вугілля (сланців), підприємствах торф'яної та неметалорудної промисловості; створено систему безпеки та гігієни праці у сфері ведення робіт на підприємствах по збагаченню та брикетуванню вугілля (сланців), підприємствах торф'яної та неметалорудної промисловості на основі запобігання та управління ризиками; встановлено вимоги безпеки під час ведення робіт на підприємствах по збагаченню та брикетуванню вугілля (сланців), підприємствах торф'яної та неметалорудної промисловості.

Впровадження отриманих результатів у практику. Листом ДУ "ННДПБОП" від 24.04.2023 № 01/1-31/129, від 27.09.2023 № 01/1-32/295, від 21.12.2023 № 01/1-32/394, від 15.01.2024 № 01/1-32/32 проекти наказів Міністерства економіки України "Про затвердження Правил безпеки для підприємств по збагаченню та брикетуванню вугілля (сланців)", "Про затвердження Правил безпеки праці на підприємствах торф'яної промисловості", "Про затвердження Правил безпеки і виробничої санітарії в неметалорудній промисловості" та супроводжувальні документи направлені до Держпраці.

Практичне значення отриманих результатів. Впровадження результатів науково-дослідної роботи удосконалить правове регулювання відносин, що виникають під час ведення робіт на підприємствах по збагаченню та брикетуванню вугілля (сланців), підприємствах торф'яної та неметалорудної промисловості, сприятиме підвищенню рівня безпечного ведення робіт на підприємствах по збагаченню та брикетуванню вугілля (сланців), підприємствах торф'яної та неметалорудної промисловості та створенню належних, безпечних умов праці у відповідній сфері. Потенційними споживачами науково-виробничої продукції, створеної під час виконання науково-дослідної роботи, є представники органів влади всіх рівнів, інспектори праці та працівники підприємств охорони праці, роботодавці та працівники й працівниці суб'єктів господарювання.

Тема 5/23. Інтегративний підхід до вирішення проблеми неформальних трудових відносин в Україні: стан та перспективи розвитку.

Наукова новизна отриманих результатів. За результатами проведеної науково-дослідної роботи вперше:

сформульовані нові та розвинуті існуючі теоретико-методичні засади та концептуальні основи системи моніторингу стану незадекларованої праці в Україні;

проведено оцінку сучасних інструментів ухилення від належного оформлення трудових відносин суб'єктами господарювання;

розроблено: Методичні рекомендації оцінювання стану оформлення трудових відносин в Україні, Технічні вимоги реалізації системи "Автоматизована

електронно-комунікаційна система оцінювання стану оформлення трудових відносин в Україні".

Цінність отриманих результатів. Економічна ефективність науково-дослідної роботи полягає в тому, що її результати надають інспектору праці сучасні інструменти управління ризиками незадекларованої праці та можливість застосування інформаційних технологій у моделюванні запобігання правопорушенням у трудовій сфері. Крім того, Методичні рекомендації сприятимуть мобілізації творчого потенціалу інспектора праці щодо використання правових важелів збору та аналізу інформації про діяльність суб'єктів господарювання, які ухиляються від належного оформлення трудових відносин, що підвищить результативність контролюю-наглядової діяльності Держпраці, сприятиме прийняттю дієвих управлінських рішень, спрямованих на попередження ризиків незадекларованої праці, зменшення їх негативного впливу та подолання наслідків. Економічний ефект від впровадження системи моніторингу стану неформальної зайнятості в Україні дасть можливість підвищити мінімальний рівень щомісячних податкових надходжень до бюджетів на суму 5,7 млрд. грн. (за даними експертів у 2023 році неформально зайняті в Україні 3 млн. 541,3 тис. осіб; 18% податок на доходи фізичних осіб та 1,5% військовий збір від мінімальної заробітної плати становлять 1 384,5 грн;

3 млн. 541,3 тис. осіб X 1,4 тис. грн = 5,7 млрд. грн) та внесків до державних цільових фондів на суму 5,3 млрд. грн. (ЄСВ на мінімальну заробітну плату (22%) становить 1 562,00 грн; 3 млн. 541,3 тис. осіб X 1,6 тис. грн = 5,3 млрд. грн)

Впровадження отриманих результатів у практику. Листом ДУ "ННДПБОП" від 02.01.2024 № 01/1-31/5 результати виконання науково-дослідної роботи направлено до Держпраці, а саме: Методичні рекомендації оцінювання стану оформлення трудових відносин в Україні; таблицю показників для оцінки стану оформлення трудових відносин у суб'єктів господарювання, що застосовуються Держпраці; таблицю показників для оцінки стану оформлення трудових відносин, що застосовуються інспекторами праці у розробці "бізнес-моделей" діяльності суб'єктів господарювання для визначення чисельності та рівня заробітної плати найманих працівників; технічні вимоги реалізації Автоматизованої електронно-комунікаційної системи оцінювання стану оформлення трудових відносин в Україні.

Практичне значення отриманих результатів. Впровадження результатів науково-дослідної роботи надасть можливість інспектору праці провести ефективну оцінку використання незадекларованої праці як конкретним суб'єктом господарювання, так і підприємствами певної економічної галузі України або підприємствами, розташованими на певній адміністративно-територіальній одиниці України; розробити дієвий інструментарій інформаційних та контролюю-наглядових заходів профілактики правопорушень у трудовій сфері. Потенційними споживачами науково-виробничої продукції, створеної під час виконання науково-дослідної роботи, є представники органів влади всіх рівнів, інспектори праці та працівники підприємств охорони праці, роботодавці та працівники суб'єктів господарювання.

Тема 6/23. Теоретико-організаційні та методологічні основи облікової системи повідомлень про захворювання, що пов'язані з трудовою діяльністю. Наукова новизна отриманих результатів. За результатами виконаної науково-дослідної роботи вперше:

сформульовано концептуальну модель автоматизованого забезпечення інформаційного банку відомостей про випадки професійних захворювань на виробництві; розроблено: електронну версію облікової системи про захворювання, що пов'язані з трудовою діяльністю, яка включає в себе програмні комплекси формування даних за напрямками: загальна інформація про суб'єктів господарювання, дані про міжрегіональні управління Держпраці, санітарно-гігієнічні характеристики суб'єктів господарювання (інформаційні довідки), результати розслідування випадків професійних захворювань, інформацію про медичні огляди та інше.

Цінність отриманих результатів. Економічна ефективність науково-дослідної роботи полягає в тому, що функціонування програмно-аналітичного комплексу облікової системи про захворювання, що пов'язані з трудовою діяльністю, надасть можливість визначити основні причини, що призводять до розвитку професійних захворювань, здійснити ефективний аналіз професійної захворюваності як самостійного виду ризиків у сфері праці, вжити конкретних заходів щодо їх зниження та усунення, забезпечити скорочення соціальних та економічних витрат від негативних наслідків на виробництві, підвищити ефективність контрольно-наглядових заходів Держпраці. Економічний ефект від реалізації програмного комплексу облікової системи про захворювання, що пов'язані з трудовою діяльністю, надає можливість зменшити витрати на відшкодування витрат від професійної захворюваності на суму 4956,35 тис. грн (Стан професійних захворювань за 12 місяців 2023 року – 2 023 осіб. Вартість одного професійного захворювання на 2024 рік складає (за експертними оцінками) 49 тис. грн. Економічний ефект від реалізації: $2023 \times 0,05 \times 49 = 4\,956,35$ тис. грн).

Впровадження отриманих результатів у практику. Листом ДУ "ННДПБОП" від 15.01.2024 № 01/1-22/27 результати виконання науково-дослідної роботи направлено до Держпраці та передано коди доступу до електронної версії облікової системи повідомлень про захворювання, що пов'язані з трудовою діяльністю (електронне посилення <http://31.43.154.8:7720/admin/>).

Практичне значення отриманих результатів. Результати науково-дослідної роботи спрямовані на формування інструментів управління інформацією для розпізнавання закономірностей професійних захворювань, прийняття управлінських рішень щодо зменшення ризиків професійної захворюваності на робочих місцях. Потенційними споживачами науково-виробничої продукції, створеної під час виконання науково-дослідної роботи є представники органів влади всіх рівнів, інспектори праці та працівники підрозділів охорони праці, роботодавці та працівники суб'єктів господарювання.

Опубліковані та підготовлені до друку праці за темами науково-дослідних робіт у 2023 році.

Опубліковано наукову статтю: "Методичні та практичні аспекти обґрунтування управлінських рішень з безпеки праці на основі оцінки ризиків: Особливості впровадження ризик-орієнтованого підходу в систему управління охорони праці в Україні; Незадекларована праця та її правові наслідки; Методичні підходи до виявлення незадекларованої праці; Удосконалення інформаційно-аналітичного забезпечення управління безпекою праці на основі динамічного моделювання; Безпека та організація робіт під час монтажу вібраційних достав очно-навантажувальних установок у гірничо-добувній промисловості.

Враховуючи зазначене, в ході реалізації та виконання бюджетної програми 1206020 "Наукова і науково-технічна діяльність у сфері промислової безпеки та охорони праці" у 2023 році основна мета та завдання визначені програмою досягнуті.

* Зазначаються всі напрями використання бюджетних коштів, затверджені у паспорті бюджетної програми

**Державний секретар Міністерства економіки
України**

Віталій ПЕТРУК

(Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)